

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 159219 24 GŽ
Brčko, 14.2.2025. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Šejle Drpljanin kao predsjednice vijeća, dr. sc. Roberta Jovića i Srđana Nedića kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, zastupan po Pravobraniteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, protiv tužene J.B. iz B., zastupana po opunomoćeniku sinu L.B. iz U., radi iseljenja i predaje u posjed, odlučujući o žalbi tužene izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 159219 24 P 2 od 28.5.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 14.2.2025. godine donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba tužene J.B. iz B. se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 159219 24 P 2 od 28.5.2024. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 159219 24 P 2 od 28.5.2024. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda ili ožalbena presuda) odlučeno je na sljedeći način:

„Nalaže se tuženoj J.B. da tužiocu preda u posjed oslobođen od lica i stvari stambenu jedinicu – stan broj 3, na I spratu, ukupne površine 52,03 m², sa pripadajućom ostavom u prizemlju objekta koji se nalazi u stambenom naselju „B.N.“ u B., na zemljištu označenom kao k.č. broj 3051/26 upisan u zk. uložak 1 k.o. B. 1 u ulici ..., odnosno da se iseli iz istog, a sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Obavezuje se tužena J.B. da tužiocu Brčko distrikt BiH nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 600,00 KM u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja“.

Protiv prvostupanjske presude, tužena J.B. iz B. (u daljnjem tekstu: tužena) je pravovremeno izjavila žalbu kojom ožalbenu presudu pobija „iz razloga propisanih članom 325. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja“ sa prijedlogom ovom sudu da istu „poništi“ i „predmet vrati prvostepenom organu na ponovno suđenje“.

Tužitelj Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: tužitelj) nije odgovorio na žalbu.

Nakon što je prvostupanjsku presudu ispitaio u smislu odredbe članka 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP) ovaj sud je odlučio kao u izreci iz razloga koji slijede.

Žalba nije utemeljena.

Predmet raspravljanja u ovoj parnici, predstavlja zahtjev tužitelja kojim traži da se tuženoj naloži da mu preda u posjed oslobođen od osoba i stvari stambenu jedinicu – stan broj 3, na I spratu, ukupne površine 52,03 m², sa pripadajućom ostavom u prizemlju objekta koji se nalazi u stambenom naselju „B.N.“ u B., na zemljištu označenom kao k.č. broj 3051/26 upisan u zk. uložak 1 k.o. B. 1 u ulici ..., odnosno da se iseli iz istog, a sve u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude, uz dosudu troškova parničnog postupka.

Prema obrazloženju ožalbene presude, a na temelju provedenih dokaza u prvostupanjskom postupku, prvostupanjski sud je utvrdio činjenično stanje koje se u bitnome ogleda u sljedećem:

- da je Odlukom o dodjeli stambene jedinice na korištenje uz zakup broj 22-002996/17 od 27.2.2020. godine utvrđeno da je gradonačelnik donio odluku da se R.B.2 (M.) iz B. dodjeljuje na korištenje pod zakup stan broj 3, prvi kat, ukupne površine 52,03 m² sa pripadajućom ostavom u prizemlju objekta koji se nalazi u B. u ulici ..., u višestambenoj zgradi izgrađenoj u okviru Regionalnog stambenog programa – osiguranje stambenih jedinica (stanova) po modelu socijalnog stanovanja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine,

- da je Ugovorom o korištenju stambene jedinice uz zakup broj 22-002996/17 od 2.3.2020. godine (u daljnjem tekstu: Ugovor o korištenju stambene jedinice) utvrđeno da je Brčko distrikt kao zakupodavac, s jedne strane, dao zakupcu R.B.2, sa druge strane na korištenje stambenu jedinicu koja se nalazi u novoizgrađenoj višestambenoj zgradi, izgrađenoj u okviru Regionalnog stambenog programa – osiguranje stambenih jedinica (stanova) po modelu socijalnog stanovanja (8+8 stanova) u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, u stambenom naselju „B.N.“ na zemljištu označenom kao k.č. broj 3051/26 upisane u zk. ul. broj 1 k.o. B. 1, u ulici ... u B.; da je stambena jedinica označena sa broj 3, I kat, ukupne površine 52,03 m² sa pripadajućom ostavom u prizemlju objekta, te da će sa zakupcem stambenu jedinicu koristiti, odnosno živjeti u zajedničkom kućanstvu supruga J.B.; da je odredbom članka 7. navedenog ugovora ugovoreno da ukoliko tijekom trajanja zakupa dođe do izmjene osobnog statusa zakupca s posljedicom da zakupac više ne ispunjava uvjeta koji se odnose na kriterije, način i postupak dodjele koji su definirani posebnim odlukama specifičnim za projekat stambenog zbrinjavanja koji se implementira na području Distrikta, zakupodavac će raskinuti ugovor, uz otkazni rok od 30 kalendarskih dana računajući od dana uredne dostave otkaza; da je istim člankom stavak (2) ugovoreno da će, po saznanju za postojanje razloga za raskid ovog ugovora na temelju razloga iz stavka (1) ovog članka zakupodavac u roku od 30 dana provjeriti i utvrditi postojanje navedenih indicija i donijeti odluku o raskidu ugovora;

- da je iz Zapisnika o primopredaji i uvođenju u posjed stambene jedinice broj 22-002996/17 od 4.3.2020. godine utvrđeno da je korisnik stana R.B.2 uveden u posjed stambene jedinice označene brojem 3 na prvom katu i pripadajuće ostave u prizemlju objekta;

- da je iz Obavijesti o preispitivanju uvjeta za ispunjenost kriterija broj 35-000528/22 od 25.7.2022. godine utvrđeno da Povjerenstvo, u skladu sa odlukom gradonačelnika traži dostavu potrebne dokumentacije radi provjere ispunjenosti općih i posebnih kriterija za korištenje stana (revizija);

- da je iz Uvjerenja Javnog registra Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 21.11.2022. godine utvrđeno da R.B.1 sin R.B.2 rođen ... godine ima prijavljeno prebivalište na adresi ... od 1.6.2020. godine, a da J.B. rođena ... godine ima stalno prebivalište na adresi P. od 7.4.2004. godine (u daljnjem tekstu: Uvjerenje Javnog registra);

- da je iz Izjave/kućne liste od 12.8.2022. godine utvrđeno da je R.B.2 dao izjavu da živi u zajedničkom kućanstvu sa suprugom J.B. i sinom R.B.1 koji je zaposlen (u daljnjem tekstu: Kućna lista);

- da je iz akta Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske za 6. mjesec 2022. godine utvrđeno da mirovina R.B.2 za 6. mjesec 2022. godine iznosi 388,15 KM;

- da je iz Izvještaja o izvršenoj provjeri o ispunjenosti općih i posebnih kriterija za korištenje stana po principu socijalnog stanovanja – REVIZIJA broj 35-000528/22 od 16.2.2023. godine utvrđeno da je korisnik stana R.B.2 umro, da u stanu živi supruga J.B. koja ima prijavljeno prebivalište u P., da je sin R.B.1 prijavljen na adresi stana, da je zaposlen, te da prelazi mjesečni prihod po članu obiteljskog kućanstva, a kako je definirano člankom 5. stavak (2) točka c) Odluke o utvrđivanju posebnih kriterija;

- da je iz platne liste od 5.8.2022. godine utvrđeno da R.B.1 ostvaruje neto plaću u iznosu od 1.282,24 KM mjesečno;

- da je iz najave raskida Ugovora o korištenju stambene jedinice uz zakup broj 35-000528/22 od 6.4.2023. godine sa dostavnicom utvrđeno da je tužitelj najavio tuženoj da će doći do jednostranog raskida ugovora jer mjesečni prihod po članu obiteljskog kućanstva prelazi iznos od 35% od prosječne neto plaće ostvarene u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini;

- da je iz Odluke o otkazu Ugovora o korištenju stambene jedinice uz zakup broj 22-002996/17 od 25.5.2023. godine sa dostavnicom utvrđeno da je tuženoj otkazan ugovor o korištenju stambene jedinice uz zakup broj 22-002996/17, broj akta: 01.1-1141SM-010/20 od 2.3.2020. godine i da otkazni rok traje 30 dana od dana dostavljanja odluke, te da će, ukoliko se zakupac ne iseli iz stana u otkaznom roku, zakupodavac nadležnom sudu podnijetu tužbu za iseljenje i da odluka stupa na snagu danom donošenja;

- da je iz Zapisnika od 31.8.2023. godine utvrđeno da se korisnik stana J.B. nije iselila iz stana, jer, kako navodi nema gdje izaći;

- da je iz rješenja Apelacijskog povjerenstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj UP-II-22-000034/23 od 9.8.2023. godine utvrđeno da se žalba J.B. izjavljena protiv rješenja broj predmeta 22-002996/17, broj akta: 01.1-1528ZN-021/23 od 29.6.2023. godine Gradonačelnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odbija kao neutemeljena;

- da je iz Izvoda iz matične knjige umrlih za R.B.2 broj 12-000002-71/24 od 27.2.2024. godine utvrđeno da je R.B.2 preminuo 23.1.2024. godine;

- da je iz Otpusnice za R.B.2 broj 5344/912/23 utvrđeno da je isti liječen u bolnici od 18.8.2023. godine do 23.8.2023. godine, a da je iz otpusnice za J.B. broj 2639/69/23 utvrđeno da je ista liječena u bolnici od 15.4.2023. do 18.4.2023. godine;

- da je iz rješenja Fonda za penzijsko i invalidskog osiguranja Republike Srpske broj 9015/93-1.1-1811.0-16309/22 od 30.11.2022. godine utvrđeno da J.B., udovica umrlog korisnika R.B.2, ostvaruje pravo na obiteljsku mirovinu počev od 1.11.2022. godine u mjesečnom iznosu od 266,04 KM, kao i

- da je iz rješenja Odjela za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj UP-I-34-002311/23 od 16.8.2023. godine utvrđeno da se J.B. utvrđuje pravo na dodatak za njegu i pomoć od druge osobe na period od 4 godine počev od 1.6.2023. godine pa do 1.6.2027. godine.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, prvostupanjski sud je polazeći od nesporno utvrđenih činjenica među strankama da je tužitelj, kao zakupodavac, R.B.2, kao zakupoprimcu, dao na korištenje stambenu jedinicu – stan broj 3, na I katu, ukupne površine 52,03 m², sa pripadajućom ostavom u prizemlju objekta koji se nalazi u stambenom naselju „B.N.“ u B., na zemljištu označenom kao k.č. broj 3051/26 upisan u zk. uložak 1 k.o. B. 1 u ulici ..., zatim, da tužena J.B. živi u stanu i da nije postupila po odluci o otkazu ugovora o korištenju stambene jedinice uz zakup broj 22-002996/17, broj akta: 01.1-1141SM-010/20, zatim, da je iz odluke o otkazu ugovora o korištenju stambene jedinice uz zakup broj 22-002996/17 od 25.5.2023. godine utvrđeno da je otkazan ugovor o korištenju stambene jedinice uz zakup iz razloga što je Povjerenstvo za preispitivanje uvjeta koji se odnose na ispunjenost općih i posebnih kriterija za korištenje stana po principu socijalnog stanovanja u postupku revizije utvrdila da je R.B.2 preminuo i da u stanu živi supruga J.B., prijavljena na adresi u P. i sin R.B.1 prijavljen na adresi stambene jedinice koji je stalno zaposlen te da ne ispunjavaju uvjeta za dalje korištenje stana iz razloga što mjesečni prihod po članu obiteljskog kućanstva prelazi iznos od 35% od prosječne neto plaće ostvarene u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine; da je ova odluka dostavljena tuženoj J.B. 5.6.2023. godine, te da se tužena nalazi u stanu i da nije postupila po odluci o otkazu ugovora o korištenju stambene jedinice uz zakup, pozivajući se pri tome na odredbu članaka 28, 30. i 32. stavak (2) Zakona o socijalnom stanovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 1/23, u daljnjem tekstu: Zakon o socijalnom stanovanju), izveo zaključak, da je dostavljanjem odluke Gradonačelnika o otkazu ugovora dana 5.6.2023. godine prestao ugovor o zakupu i tužena drži stan u posjedu bez valjanog pravnog osnova,

naglasivši pri tome da to što su se u međuvremenu promijenile okolnosti, jer je sin tužene, R.B.1, koji je bio prijavljen na toj adresi, a protiv kojeg je tužitelj povukao tužbu, odnosno tužbu usmjerio samo protiv J.B., nije od utjecaja u odnosu na J.B., jer je ugovor već otkazan, dok je odluku o troškovima postupka donio temeljem članka 120. stavak (1) i članka 129. Zakona o parničnom postupku a u svezi sa odredbom članka 11. stavak (1) Zakona o Pravobraniteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 28/06, 19/07, 17/08, 20/10, 15/15 i 28/18).

Kada obrazlaže žalbene razloge zbog kojih pobija prvostupanjsku presudu tužena u biti ukazuje da je prvostupanjska presuda nepravilna, odnosno nezakonita, obzirom da prvostupanjski sud nije uzeo u obzir njeno zdravstveno stanje, već je njene izjave tijekom postupka prihvatio kao točne i vjerodostojne. Tužena tvrdi da se iz priložene dokumentacije o zdravstvenom stanju i utvrđenoj dijagnozi jasno može zaključiti da ista, s obzirom na dijagnozu, nije u stanju donositi ispravne odluke i davati vjerodostojne izjave, te da pati od određenog stupnja dementnosti. Tužena također naglašava da je prvostupanjski sud kao točne prihvatio njene izjave date članovima povjerenstva u svezi s boravkom njenog pokojnog sina R.B.1 u istoj stambenoj jedinici, iako nije bila svjesna zapisnika koji je potpisala. U nastavku žalbe, tužena ukazuje je prvostupanjski sud propustio da ocijeni iskaze svjedoka N.R. i P.R. u dijelu u kojem su tvrdili da „vrše nadzor nad tuženom, nabavljaju joj namirnice, daju lijekove jer tužena zaboravlja da ih uzima“, zatim „da R.B.1, sin tužene, nije živio sa J.B. i R.B.2“, zatim „da ih je povremeno na kratko posjećivao, da im nije poznato gdje je živio“, tvrdeći da se na temelju navedenih iskaza, može nedvosmisleno zaključiti da je R.B.1 imao fiktivnu prijavu prebivališta na njihovoj adresi po Zakonu o prebivalištu i boravištu tj. da na istoj adresi nije živio, zatim da je svjedok R.R. izjavio da je izlazio na lice mjesta kao zamjenski član, a da je zapisnik napisao D.J., predsjednik Povjerenstva, koji je on samo potpisao te da se sjeća „da je starica izašla, ali da se ne može sjetiti R.B.1“, te da je N.P. izjavio da je od strane šefova upućen da ustanovi da li je stan oslobođen, pri čemu je J.B. odbila da potpiše zapisnik te „da je prilikom izlaska vidio samo J.B., a da R.B.1 nije vidio“, ukazujući pri tome da je prvostupanjski sud „u obrazloženju pobijane presude samo iznio dokaze, bez da je dao njihovu ocjenu“ te da se iz svega navedenog „nedvosmisleno može utvrditi da je R.B.1 prijava bila fiktivna, da nije živio u stanu sa roditeljima, a kasnije poslije smrti oca sa majkom“ a što je bio isključivi razlog za otkaz ugovora i traženje iseljenja.

Takve, međutim tvrdnje tužene, da je prvostupanjski sud „u obrazloženju prvostupanjske presude samo iznio dokaze, bez da je dao njihovu ocjenu“, ovaj sud nije našao utemeljenim, jer je protivno žalbenim navodima ocijenio da je prvostupanjski sud, obzirom na predmet spora, pravilno i potpuno cijenio sve izvedene dokaze (koji su sadržajno pobrojani na stranici dva i tri prvostupanjske presude), upravo kako to i nalaže odredba članka 8. Zakona o parničnom postupku, pa i žalbom ukazane iskaze svjedoka N.R. (uključujući i dio iskaza u kojem svjedok navodi „da R.B.1 nije živio u stanu sa roditeljima, da je povremeno navraćao“), P.R. (uključujući i dio iskaza u kojem svjedokinja navodi „da ne zna gdje je R.B.1 živio, da ga je samo ponekad vidjela kad je dolazio, da on nije bio tu, da je ona stalno kod J.B. jer su komšije i pomaže joj jer je stara i bolesna, da su joj, ona i muž pomagali i kad joj je muž umro, da zaboravlja da uzme lijekove“), R.R. (uključujući i dio iskaza u kojem svjedok navodi da je „izlazio na lice mjesta.....da se sjeća da je starica izašla napolje, ali da se ne može sjetiti R.B.1“) te N.P. (uključujući i dio iskaza u kojem

svjedok navodi da prilikom izlaska na lice mjesta „vidio J.B., a da R.B.1 nije vidio“), dok je stečeno uvjerenje, da je tužbeni zahtjev utemeljen a kojim se nalaže tuženoj da preda u posjed, oslobođen od osoba i stvari, stambenu jedinicu, pobliže opisanu u izreci presude, utemeljio na provedenim dokazima (materijalnoj dokumentaciji, te iskazima svjedoka) a koje je opravdao dovoljnim i pravilnim razlozima činjenične i materijalno-pravne naravi, koje kao pravilne prihvaća i ovaj sud.

Naime, prvostupanjski sud nije počinio povredu odredbi parničnog postupka iz članka 329. stavak (1) a u svezi sa člankom 8. Zakona o parničnom postupku, samo zato što je ocijenio provedene dokaze drugačije nego što tužena smatra da ih je trebalo ocijeniti, odnosno izveo drugačije zaključke od tužene. Pravo ocjene dokaza zadržano je za sud i prvostupanjski sud je taj koji odlučuje koje će činjenice uzeti kao dokazane prema svom uvjerenju i na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka. Prema tome, time što prvostupanjski sud provedene dokaze nije tumačio onako kako tužena smatra da ih je trebalo tumačiti nije počinjena povreda odredbi parničnog postupka, obzirom da je prvostupanjski sud kritički analizirao i savjesno ocijenio provedene dokaze, koje su stranke ponudile na okolnosti svojih tvrdnji, pa kada je to tako i kod toga da je prvostupanjski sud dao jasne, dovoljne i argumentirane razloge, sve prema standardu obrazložene sudske odluke (članka 311. Zakona o parničnom postupku), razvidno sa stranica šest i sedam obrazloženja prvostupanjske presude, to se žalbeni navodi tužene u ovom dijelu ukazuju kao neutemeljeni.

Nadalje, kako se u konkretnom slučaju radi o zahtjevu za iseljenje i predaju u posjed individualno određene stvari, koja u naravi predstavlja stan broj 3, ukupne površine 52,03 m² sa pripadajućom ostavom u prizemlju objekta, koji se nalazi u B. u ulici ..., u višestambenoj zgradi izgrađenoj u okviru Regionalnog stambenog programa – osiguranje stambenih jedinica (stanova) po modelu socijalnog stanovanja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, od važnosti je ukazati na relevantne odrede Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 11/01, 8/03, 40/04, 19/07, u daljem tekstu Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima) koje uređuju institut zaštite prava vlasništva kao i na odredbe Zakona o socijalnom stanovanju kojim se propisuju uvjeti i način ostvarivanja prava na socijalno stanovanje i druga pitanja značajna za socijalno stanovanje u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

Odredbom članka 41. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima u relevantnom dijelu je regulirano da vlasnik ima pravo da zahtijeva povrat stvari od osobe koja je u njenom posjedu, a da bi ostvario pravo na povrat stvari vlasnik mora dokazati da je stvar koju zahtijeva njegovo vlasništvo i da se stvar nalazi u posjedu tuženog.

Odredbom članka 43. Zakonom o socijalnom stanovanju propisano je da stanovi socijalnog stanovanja koji čine fond stanova socijalnog stanovanja su vlasništvo Distrikta.

Odredbom članka 28. Zakona o socijalnom stanovanju je propisano da ukoliko tijekom trajanja zakupa zakupac prestane ispunjavati opće i posebne kriterije, zakupodavac raskida ugovor o zakupu, uz otkazni rok od 30 kalendarskih dana od dana uredne dostave izjave o raskidu ugovora, zatim da je zakupodavac dužan

provjeriti i utvrditi postojanje osnova za raskid ugovora, u roku od 30 dana od dana saznanja za postojanje osnova za raskid ugovora, te da provjeru i utvrđivanje postojanja osnova za raskid ugovora vrši Odjeljenje, a izjavu o raskidu ugovora o zakupu donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja. Odredbom članka 31. istog Zakona je propisano da zakupodavac može dati otkaz ugovora o zakupu stana, između ostalog, i u slučaju da visina prihoda zakupca po članu obitelji pređe iznos od 35% (trideset pet posto) prosječne neto plaće zaposlenih u Distriktu (točka e). Člankom 32. istog Zakona je propisana forma i način otkaza ugovora o zakupu, pa tako zakupodavac daje otkaz ugovora o zakupu stana u pisanom obliku s obrazloženjem, ako se zakupac ne iseli iz stana u otkaznom roku, zakupodavac nadležnom sudu podnosi tužbu za iseljenje zakupca, te da zakupac daje otkaz ugovora o zakupu stana u pisanom obliku bez obaveze davanja obrazloženja. Odredbom članka 33. je propisano da otkazni rok u kojem zakupodavac ili zakupac daje otkaz ugovora o zakupu stana traje 30 dana od dana dostavljanja otkaza ugovora o zakupu stana.

Odredbom članka 37. istog Zakona, pored ostalog, je propisano da zakupodavac može po službenoj dužnosti vršiti izvanrednu reviziju korisnika stanova socijalnog stanovanja, da je zakupodavac dužan svake tri godine vršiti redovnu reviziju korisnika stanova socijalnog stanovanja, te da se revizija vrši se provjerom ispunjavanja općih i posebnih kriterija propisanih ovim zakonom.

Odredbom članka 2. stavak (2) Odluke o utvrđivanju posebnih kriterija, bodovanju, utvrđivanju rang liste prioriteta za ostvarivanje prava na socijalno stambeno zbrinjavanje („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 24/22, u daljnjem tekstu: Odluka) regulirano je da pravo na socijalno stanovanje nema osoba čiji mjesečni prihodi po članu obiteljskog kućanstva prelaze iznos od 35% prosječne neto plaće ostvarene u Brčko distriktu Bosni i Hercegovini u prethodnoj godini, odredbom članka 3. iste Odluke je propisano da se članovima obiteljskog kućanstva smatraju osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu sa osobom koja iz socijalnih, ekonomskih i drugih razloga ne može da riješi pitanje stanovanja na zadovoljavajući način, i to, između ostalog, bračna, izvanbračna i usvojena djeca. Odredbom članka 5. iste Odluke su propisani posebni kriteriji i pravo prvenstva u odabiru korisnika, pa tako, između ostalog, i temeljem socijalnog statusa - korisnik prava čiji ukupni mjesečni prihodi po članu obiteljskog kućanstva po svim osnovama ne prelazi iznos od 20% do 35% prosječne neto plaće zaposlenih u Distriktu u prethodnoj godini, dok je člankom 8. Odluke propisano da se broj članova kućanstva dokazuje izjavom ovjerenom od nadležnog tijela o zajedničkom kućanstvu.

Vraćajući se na konkretan predmet, ovaj sud zapaža da je tužitelj vlasnik spornog stana, dok je tužena u isključivom posjedu istog. Tužena tijekom postupka nije osporila ova utvrđenja, ali je prigovorila da tužitelj nema osnova za njezino iseljenje. Naime, tužena je tijekom postupka tvrdila (a koje činjenice u biti ponavlja i u žalbenom postupku) da R.B.1 nije član njenog kućanstva, da se radi o osobi kod koga je dijagnosticiran alkoholizam, kao bolest, da se veoma često nalazi na liječenju, da kod nje navraća povremeno i da nema nikakvog sudjelovanja u uzdržavanju i financiranju potreba kućanstva, da ona nije bila upoznata da R.B.1 ima prijavljeno prebivalište na njenoj adresi stanovanja, da je to tek saznala u postupku jednostranog raskida ugovora od strane zakupodavca, da se obraćala Javnom registru radi

povlačenja suglasnosti za R.B.1 i da je upućena da zaključi novi ugovor gdje bi ona bila ugovorna strana.

Suprotno žalbenom rezoniranju tužene, i po mišljenju ovog suda, tužitelj ima valjan pravni osnov da zahtijeva predaju u posjed stana, jer tužena tijekom prvostupanjskog postupka nije dokazala da je ispunjavala uvjete za korištenje stana. Naime, polazeći od toga da je tijekom postupka utvrđeno da je odlukom o otkazu ugovora o korištenju stambene jedinice uz zakup broj 22-002996/17 od 25.5.2023. godine, otkazan ugovor o korištenju stambene jedinice uz zakup, iz razloga što je Povjerenstvo za preispitivanje uvjeta koji se odnose na ispunjenost općih i posebnih kriterija za korištenje stana po principu socijalnog stanovanja u postupku revizije utvrdilo da je R.B.2 preminuo i da u stanu živi supruga J.B., prijavljena na adresi u P. i sin R.B.1 prijavljen na adresi stambene jedinice, koji je stalno zaposlen te da ne ispunjavaju uvjete za dalje korištenje stana iz razloga što mjesečni prihod po članu obiteljskog kućanstva prelazi iznos od 35% od prosječne neto plaće ostvarene u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, a koja odluka je dostavljena tuženoj J.B. 5.6.2023. godine, tužena nema pravo odbiti predaju stana vlasniku, jer je prestao da postoji valjan pravni osnov koji je ovlašćuje na posjedovanje stana.

Bez utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude su oni žalbeni navodi kojima tužena u biti ukazuje da su izvedeni dokazi, posebno iskazi svjedoka, „nedvosmisleno pokazali da je R.B.1 prijava prebivališta bila fiktivna“ i da on nije stvarno živio u stanu, te da samim nema osnova za njeno iseljenje, jer bi fiktivna prijava prebivališta značila da R.B.1 nije bio stvarni korisnik stana, što bi utjecalo na valjanost ugovora o zakupu.

Naime, ovaj sud zamjećuje da je prvostupanjski sud tijekom postupka kritički analizirao i savjesno ocijenio provedene dokaze koje su stranke ponudile na okolnosti svojih tvrdnji, kako bi utvrdio relevantne činjenice u svezi s korisnicima stana socijalnog stanovanja, a što uključuje i dokaze koji se odnose na ispunjenost općih i posebnih kriterija za korištenje stana po principu socijalnog stanovanja u postupku revizije. Činjenicu da je R.B.1 bio prijavljen na adresi stambene jedinice, prvostupanjski sud je utvrdio na temelju javne isprave i to uvjerenja Javnog registra od 21.11.2022. godine, a koju činjenicu dodatno potvrđuje Kućna lista od 12.8.2022. godine koju je dao njegov otac R.B.2 nakon što je isti obaviješten da je u tijeku postupak provjere ispunjenosti općih i posebnih uvjeta (članak 8. Odluke), dok je iz platne liste od 5.8.2022. godine utvrdio da R.B.1 ostvaruje neto plaću u iznosu od 1.282,24 KM mjesečno, a što je sve skupa bilo ključno za procjenu (daljnjeg) ispunjavanja kriterija za socijalno stanovanje.

Kod navedenog, važno je ukazati na odredbu članka 256. Zakona o parničnom postupku, kojom je regulirano da je javna isprava, isprava koju je u propisanom obliku izdalo tijelo vlasti u granicama svoje nadležnosti, ili isprava koju je u takvom obliku izdala pravna ili fizička osoba u vršenju javnih ovlaštenja povjerenih zakonom ili propisom zasnovanim na zakonu. Javna isprava dokazuje istinitost onoga što se u njoj potvrđuje ili određuje. Istu dokaznu snagu imaju i druge isprave koje su posebnim propisima izjednačene s javnim ispravama. Međutim, dopušteno je dokazivati da su u javnoj ispravi neistinite utvrđene činjenice ili da je isprava nepravilno sastavljena, što znači da ako se posumnja u autentičnost isprave, stranka

može zatražiti da sud traži izjašnjenje od organa, pravnog ili fizičkog lica od koga bi ta isprava trebala poticati.

Dakle, zakon stvara prezumpciju autentičnosti javne isprave i istinitosti njenog sadržaja odnosno unaprijed određuje dokaznu vrijednost javne isprave, čime ograničava ovlaštenje suda da je ocjenjuje prema načelu slobodne ocjene dokaza. Međutim, radi se o oborivoj pretpostavci, pa stranka može dokazivati suprotno, odnosno da su u javnoj ispravi neistinito utvrđene činjenice ili da je isprava nepravilno sastavljena. U slučaju osporavanja istinitosti javne isprave, teret dokazivanja je na stranci koja je osporava.

U konkretnom slučaju, javne isprave, kao što su Uvjerenje Javnog registra, dokazuju istinitost onoga što je u njima sadržano, te se podaci sadržani u istim smatraju točnim dok se ne predoče dokazi koji bi osporili njihovu vjerodostojnost. Iz uvjerenje Javnog registra ali i Kućne liste (koju izjavu je dao R.B.2 i u istoj naveo da živi u zajedničkom kućanstvu sa suprugom J.B. i sinom R.B.1 koji je zaposlen) nesporno proizilazi da je R.B.1 u relevantnom razdoblju imao prijavljeno prebivalište na adresi te stambene jedinice.

Prema članku 8. Zakona o prebivalištu Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH", br. 32/2001, 56/2008 i 58/2015), državljani su dužni dati točne i istinite podatke prilikom prijavljivanja prebivališta, a prema članku 8c. nadležno tijelo može poništiti prebivalište ako se utvrdi da je prijavljeno suprotno zakonu.

Međutim, tužena nije dostavila vjerodostojne dokaze koji bi podržali tvrdnju da je R.B.1 imao fiktivnu prijavu prebivališta. Samo pozivanje tužene, na iskaz svjedoka N.R. u dijelu u kojem svjedok navodi „da R.B.1 nije živio u stanu sa roditeljima, da je povremeno navraćao“, zatim na iskaz P.R. u dijelu u kojem svjedokinja navodi „da ne zna gdje je R.B.1 živio, da ga je samo ponekad vidjela kad je dolazio, da on nije bio tu, da je ona stalno kod J.B. jer su komšije i pomaže joj jer je stara i bolesna, da su joj, ona i muž pomagali i kad joj je muž umro, da zaboravlja da uzme lijekove, iskaz R.R. u dijelu kojem svjedok navodi da je „izlazio na lice mjesta.....da se sjeća da je starica izašla napolje, ali da se ne može sjetiti R.B.1“ te svjedoka N.P. u kojem navodi da prilikom izlaska na lice mjesta „vidio J.B., a da R.B.1 nije vidio“, kao i na prijavu tužene koja je naslovljena na Javni Registar Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (kojom tužena traži da se poništi prebivalište R.B.1) bez datuma i prijemnog pečata naslovljenog tijela, nije dostatno, jer takvi iskazi ne pružaju čvrste dokaze o fiktivnoj prijavi prebivališta. Da bi se tvrdnja o fiktivnoj prijavi prebivališta dokazala, potrebno je dostaviti vjerodostojne dokaze koji jasno pokazuju da je prijava prebivališta bila lažna ili neistinita. To mogu biti dokumenti, službeni zapisi ili drugi objektivni ili subjektivni dokazi koji na razini sigurnosti potvrđuju da R.B.1 nije stvarno boravio na prijavljenoj adresi u relevantno razdoblje (npr. iskazi svjedoka koji će na razini sigurnosti posvjedočiti gdje je to R.B.1 odista živio u relevantno razdoblje ukoliko to nije adresa na kojoj se nalazi predmetni stan i na kojoj je bio prijavljen kod nadležnog javnog tijela), pa uslijed izostanka takvih dokaza, tvrdnja tužene da je R.B.1 imao fiktivnu prijavu prebivališta su neutemeljene.

Naposljetku, na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude nisu utjecali ni žalbeni navodi tužene, kojim prigovara da prvostupanjski sud nije uzeo u obzir njeno zdravstveno stanje, navodeći pri tome da se iz priložene dokumentacije o

zdravstvenom stanju i utvrđenoj dijagnozi može utvrditi da, s obzirom na dijagnozu, tužena nije u stanju donositi ispravne odluke i davati vjerodostojne izjave.

Naime, ovaj sud zamjećuje da je tužena tijekom prvostupanjskog postupka, provela dokaz i to rješenje Odjela za zdravstvo i ostale usluge broj UP-I-34-002311/23 od 16.8.2023. godine, temeljem kojeg je prvostupanjski sud utvrdio da se J.B. utvrđuje pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica na period od četiri godine počev od 1.6.2023. pa do 1.6.2027. godine. Kod navedenog, ovaj sud dalje zamjećuje da iz obrazloženja pomenutog rješenja proizilazi da je stručno liječničko povjerenstvo, cijeneći kompletno priložene nalaze, donijela nalaz i mišljenje da se kod tužene radi o funkcionalnom stanju umjerene ovisnosti od druge osobe. Tužena je tvrdila da njeno zdravstveno stanje onemogućava donošenje ispravnih odluka i davanje vjerodostojnih izjava. Međutim, nije dostavila dovoljno uvjerljive dokaze koji bi podržali ovu tvrdnju. To znači da nije pružila dokumentaciju ili druge vjerodostojne dokaze koji bi jasno pokazali da njeno zdravstveno stanje odista ima takav utjecaj na njenu sposobnost donošenja odluka i davanja izjava. Bez tih dokaza, ovaj sud ne može prihvatiti njenu tvrdnju kao utemeljenu.

Dakle, tužitelj je proveo cijeli postupak raskida Ugovora o korištenju stambene jedinice sukladno relevantnim odredbama Zakona o socijalnom stanovanju, te je u konačnici donio Odluku o otkazu Ugovora o korištenju stambene jedinice uz zakup broj 22-002996/17 od 25.5.2023. godine a koju odluka je tuženoj, prema utvrđenju prvostupanjskog suda, dostavljena 5.6.2023. godine, pa kako tužena tijekom ovog postupka nije dokazala da je ispunjavala uvjete za korištenje predmetnog stana odnosno sa uspjehom dovela u pitanje opravdanost tužiteljevog zahtjeva koji je uslijedio nakon otkaza Ugovor o korištenju stambene jedinice, te istekom otkaznog roka za iseljenje, i ovaj sud kao i prvostupanjski zaključuje da je tužena bez valjanog pravnog osnova u posjedu stana koji je vlasništvo tužitelja.

Obzirom da tužitelj kao vlasnik predmetnog stana, pored zahtjeva za iseljenje tuženog (članak 32. stavak (2) Zakona o socijalnom stanovanju) ima pravo zahtijevati predaju u posjed stana oslobođen od osoba i stvari od nevlasnika i posjednika bez pravnog osnova, shodno primjeni odredbe članka 41. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, odluka prvostupanjskog suda o usvajanju tužbenog zahtjeva, u okolnostima konkretnog slučaja i spram žalbenih navoda tužene, ukazuje se kao pravilna i zakonita.

Slijedom navedenog, a kako nisu utemeljeni razlozi zbog kojih tužena pobija prvostupanjsku presudu, a ni razlozi o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti, te kako odluku o troškovima sadržanu u stavku drugom izreke prvostupanjske presude pobija samo kroz pobijanje odluke o glavnoj stvari, jer u žalbi konkretnim prigovorima ne ukazuje da odluka o troškovima nije pravilna, valjalo je primjenom odredbe članka 346. Zakona o parničnom postupku žalbu tužene odbiti i prvostupanjsku presudu potvrditi, odnosno odlučiti kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Šejla Drpljanin

